

Якщо ми зрозуміємо природу цих відмінностей, нам стане набагато легше жити, розуміючи один одного використовуючи наші здібності належним чином. Але в сьогоdnішньому «політично-витриманому світ» признано, що чоловіки та жінки є рівними за всіма здібностями, і це тоді, коли наука (яка іронія) має достатньо фактів, щоб довести протилежне.

НАСИЛЬСТВО В СІМ'Ї

Доп. - Сапун Д.
Наук. кер. – доц. Іванова Т.В.

Тема попередження сімейного насильства вже багато років знаходиться у центрі міжнародного обговорення. У країнах Західної Європи і Північної Америки ця проблема більше двох десятиріч міститься в полі зору громадськості й тому досліджена набагато краще, ніж в Україні. До останнього часу в нашій державі було накладено своєрідне табу на обговорення як проблем насильства над дітьми та жінками, так і проблем насильства проти особистості в цілому. Окремі випадки, що ставали надбанням громадськості, трактувалися як дії маніяків або карних злочинців. Лише останніми роками суспільство починає усвідомлювати катастрофічні масштаби проблеми.

Впродовж останніх десятиріч рівень психічного неблагополуччя в країні різко зріс. У доповіді ЮНІСЕФ "Жінки в перехідний період" (1999г.) зазначається, що в умовах

соціально-економічних змін з'являється багато факторів (різке падіння рівня життя, зубожіння, безробіття, злидні, погіршення здоров'я, руйнація системи соціальної підтримки, зловживання алкоголем і т.д.), які суттєво сприяють росту рівня насильства в суспільстві, в тому числі й насильства над жінками, природа якого значно ширше, ніж прояви грубощів, агресивності та фізичного впливу на жінку, і має соціально-політичні передумови.

На жаль, офіційної статистики про стан справ із проблемою насильства щодо жінок в Україні дуже й дуже мало. Але й те, що є - вражає. За словами представників організації "Вінрок Інтернешнл", офіційна статистика МВС України свідчить, що насильство в сім'ї терплять 68% жінок. 85% потерпілих від насильства - жінки. 41% кривдників у сім'ї - чоловіки, 15% - колишні чоловіки, 10% - сини, 8% - зяті. В кожному третьому випадку насильство щодо жінки чиниться на очах у дітей.

Представлені результати одержані в ході дослідження відношення до насильства жителів Сумської області.

Вивчення проблеми насильства показало, що це дуже актуальна проблема. Перш за все, проблема насильства пов'язана з існуванням у суспільстві патріархатних поглядів у їх найгіршій формі. Жінка в даному випадкові розглядається як об'єкт, яким може повністю маніпулювати чоловік. Ситуація загострюється тим, що об'єктами себе відчують жінки і сприймають ситуацію, в якій вони живуть як нормальну. Більш розвиненими патріархатні погляди у респондентів старшого віку, як чоловіків, так і жінок. Респонденти молодшого віку вже більш орієнтовані на партнерські відносини між статями та егалітарність в сімейних стосунках. Втім, зміна гендерних орієнтацій у респондентів-чоловіків відбувається значно повільніше, ніж у жінок.

Незважаючи на декларовану потребу у свободі та рівності між статями, респонденти-жінки схильні підтримувати традиційні статеві відносини. Зокрема, вони орієнтуються на рівність, аде рівність в подружніх стосунках. Кинути виклик

чоловікам в традиційно чоловічій царині статусно-рольових відносин в соціумі та кар'єрного росту зголошується дуже невелика частина жінок.

Досить велика кількість респондентів виховувалась в ситуації фізичного насильства. Кількість респондентів, які стверджували, що їх били в дитинстві вражає – більше половини. Так само більшість опитаних сказали про те, що вони знають сім'ї, в яких чоловік б'є жінку. І знову ж – 10-15% жінок змирились з позицією жертви і згодні з тим, що побиття жінки чоловіком має певні позитивні риси.

Таким чином, проблема насильства існує і після її вивчення необхідно ставити наступну задачу – виховання та перевиховання нашого народу, формування цивілізованості, доброзичливості та терпіння до інших поглядів.

ВИВЧЕННЯ ГЕНДЕРНИХ МЕНТАЛЬНИХ РЕПРЕЗЕНТАЦІЙ

Доп. - Волков О.М.

Наук. кер. – доц. Іванова Т.В.

Виходячи з того, що дійсно існує значний фактор впливу на формування гендерної свідомості, наступним кроком нашого дослідження було вивчення картини світу, що реперезентована в свідомості жінок та чоловіків. Зрозуміло, що зазначена мета є дуже широкою, тому ми дещо звузили нашу задачу. За основу методу вивчення було взяте поняття про асоціативний експеримент, засновниками якого можна вважати Юнга та Фрейда. Ми дещо змінили умови експерименту. Як правило, в асоціативному експерименті дослідники використовують самостійно підібрані стимульні слова, то ми вирішили використати в якості стимульних слів власні імена іспитованих. Перед досліджуваними була поставлена задача – підібрати будь-які слова, що починаються на кожну букву імені (наприклад, Олег – Орбіта, Лисиця, Екватор, Гордість). Всього в експерименті взяло участь 35 дівчат та 35 хлопців. Всі – студенти 1 курсу юридичного факультету. Ми спеціально